

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ

KADİFE İŞİ

Ankara, 2012

-
- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
 - Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
 - **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. ÜRÜN İÇİN HAZIRLIK YAPMA	3
1.1. Model Belirleme	3
1.1.1. Desen Özelliği	4
1.1.2. Desen İçin Faydalanılan Kaynaklar	4
1.1.3. Desen Çiziminde Kullanılan Araç ve Gereçler.....	4
1.1.4. Deseni Kumaşa Geçirmede Kullanılan Araç ve Gereçler.....	4
1.1.5. Kadife İşi Tekniğinde Kullanılan Desen Geçirme Teknikleri	5
1.2. Malzeme İhtiyacını Belirleme.....	5
1.2.1. Kadife İşi Tekniğinde Kullanılan Kumaşlar	5
1.2.2. Kadife İşi Tekniğinde Kullanılan İplikler.....	5
1.2.3. Kadife İşi Yapımında Kullanılan Araç ve Gereçler.....	5
1.3. Kadife İşi Tekniğinde Kumaşı Germe	6
1.3.1. Kumaşı Germenin Önemi	6
1.3.2. Kullanılan Germe Araçları	6
1.4. Makineyi Kadife İşi Tekniği İçin Hazırlama	6
1.4.1. Makineyi Kadife İşi Tekniğine Hazırlamada Kullanılan Araç ve Gereçler.....	6
UYGULAMA FAALİYETİ	7
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	12
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	13
2. KADIFE İŞİ TEKNİĞİNİ UYGULAMA.....	13
2.1. Kadife İşi Tekniği Yapılırken Dikkat Edilecek Noktalar.....	14
2.2. Kadife İşi Tekniğinde Kullanılan Yardımcı İğneler	15
2.3. Ürünü Süslemede Kullanılan Gereçler.....	15
UYGULAMA FAALİYETİ	17
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	20
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	21
3. ÜRÜNÜ KULLANIMA HAZIR HÂLE GETİRME	21
3.1. Kenar Temizleme	21
3.1.1. Kadife İşi Tekniğiyle İşlenmiş Üründe Kullanılan Kenar Temizleme Çeşitleri..	22
3.1.2. Kenar Temizleme Tekniğini Seçerken Dikkat Edilecek Noktalar.....	23
3.2. Ütü Yapma	23
3.2.1. Ütülemede Kullanılan Araç ve Gereçler.....	24
3.2.2. Kadife İşi Tekniğiyle İşlenmiş Ürünü Ütülerken Dikkat Edilecek Noktalar.....	24
3.3. Kalite Kontrol	24
3.3.1. İşleme Hataları.....	24
3.3.2. İplik Temizleme.....	24
3.3.3. Leke Kontrolü.....	25
UYGULAMA FAALİYETİ	26
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	27
MODÜL DEĞERLENDİRME.....	28
CEVAP ANAHTARLARI	29
KAYNAKÇA	30

AÇIKLAMALAR

ALAN	El Sanatları Teknolojisi
DAL/MESLEK	El ve Makine Nakışı
MODÜLÜN ADI	Kadife İşi
MODÜLÜN TANIMI	➤ Kadife işi tekniği, model belirleme, malzeme ihtiyacını belirleme, kumaşı işlemeye hazırlama, kadife işi tekniğini uygulama, kenar temizleme, ütü yapma ve kalite kontrol konularının anlatıldığı bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	Ön koşulu yoktur.
YETERLİLİK	Kadife işini yapmak
MODÜLÜN AMACI	➤ Genel Amaç ➤ Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında, ürüne ve tekniğe göre desen çizerek uygun zemin üzerine makinede kadife işi tekniğini uygulayarak ürüne dönüştürebileceksiniz. Amaçlar 1. Tekniğe uygun olarak ürün hazırlığı yapabileceksiniz. 2. Tekniğe uygun olarak kadife işi tekniğini uygulayabileceksiniz. 3. Tekniğe uygun olarak ürünü kullanıma hazır hale getirebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Aydınlık ve temiz ortam ➤ Donanım: Desen kitapları, fotoğraf, dergi, yapılmış ürün örnekleri, renk katalogları, kumaş, iplik makine, makine ilave parçaları, kasnak kasnak bezi, makine nakış iplikleri, sim, parşömen kâğıdı, çizimde kullanılan malzemeler, renkli kalemler makas, bitmiş ürün, düz veya zikzak dikiş makinesi, küçük ve büyük tornavida, fırça, toz bezi, kenar temizleme malzemeleri, ütü, ütü bezi, ütü masası, küvet
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	➤ Modülün içinde yer alan, her faaliyetten sonra verilen ölçme araçları ile kazandığınız bilgileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz. ➤ Öğretmen, modülün sonunda, size ölçme aracı (test, çoktan seçmeli, doğru-yanlış, vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Günümüzde elde yapılan nakışların yanı sıra, modernleşmenin etkisiyle daha kısa sürede yapılmaya başlanan makine nakışları da ön plana çıkmaya başlamıştır.

Son yıllarda kadife işi tekniği kısa sürede yapılması, kolay ve zarif bir işleme olması sebebiyle tercih edilen bir işleme tekniği olarak öne çıkmıştır. Ev dekorasyonunda, dekoratif örtülerde, aksesuarlarda, çanta ve terliklerde bunun yanı sıra çocuk, spor ve abiye kıyafetlerin süslenmesinde kullanılmaktadır.

Bu modülü, başarı ile tamamladığınızda; kadife işi hakkında bilgi sahibi olabilecek ve kadife işi yapmayı öğrenebileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda aydınlık temiz bir ortam sağlandığında ürüne ve tekniğe uygun hazırlık yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Kadife işi tekniğine uygun desen araştırınız.
- Kadife işi tekniğine uygun kumaş ve iplik araştırınız.
- Günümüzde kullanılan nakış makinelerini araştırınız

1. ÜRÜN İÇİN HAZIRLIK YAPMA

Ürün için yapılan hazırlıklar aşağıda sıralanmıştır.

1.1. Model Belirleme

Görünüş olarak kadife kumaşa ve kadife çiçeğine benzetildiğinden dolayı bu tekniğe kadife işi denilmiştir. Süsleme amacıyla dekoratif eşyalar üzerine uygulanmaktadır. Uygulanışı kolay ve zevkli bir nakış çeşididir.

Resim 1.1: Mimoza işi

Resim 1.2: Mimoza işi

1.1.1. Desen Özelliği

Fazla geniş, girintili çıkıntılı olmayan, düz hatlı ve dar desenlerde kullanılabilen bir tekniktir.

Resim 1.3: Mimoza işi havlu

Resim 1.4: Mimoza işi havlu

1.1.2. Desen İçin Faydalanılan Kaynaklar

Tabiatan, işlenmiş ürünlerden, desen kitaplarından ve internetten faydalanılabileceği gibi, kişinin kendi zevki ve yaratıcılığını kullanarak hazırladığı desenlerden yararlanır.

1.1.3. Desen Çiziminde Kullanılan Araç ve Gereçler

- Kurşunkalemler: sert(H),normal(HB),ve yumuşak(B)
- Kâğıtlar: resim kâğıdı, parşömen kâğıdı
- Boyalar: guvaş boya, kuru kalem
- Fırça
- Silgi
- Pergel, cetvel, gönye

1.1.4. Deseni Kumaşa Geçirmede Kullanılan Araç ve Gereçler

- İşleme için seçilen desen
- Parşömen kâğıdı
- Kalemler (h, hb, 2b)
- Toplu iğne
- Silgi
- Kalemtraş
- Mezura
- Cetvel
- Kopya kâğıdı
- Kumaş

1.1.5. Kadife İŖi Tekniğinde Kullanılan Desen Geçirme Teknikleri

Kadife iŖi tekniğinde kullanılan desen geçirme teknikleri:

- izerek desen geçirme tekniği
- Kopya kâğı ile desen geçirme tekniğidir.

1.2. Malzeme İhtiyacını Belirleme

Malzeme ihtiyacını belirlemede uygulanacak teknik ve kullanılacak alan göz önünde bulundurulmalıdır. Kadife iŖinde kullanılan malzemeler: kumaŖlar, iplikler ve kadife iŖi yapımında kullanılan araç gereerler olarak gruplandırılır.

1.2.1. Kadife İŖi Tekniğinde Kullanılan KumaŖlar

- KumaŖ eŖitleri:
- Saten
- Tafta
- Keten
- Akfil
- Patiska
- Jorjet
- uha
- Terikoton
- Alpaka
- Birman v.b. kumaŖlar kullanılır.
- **KumaŖ Özelliği:** Sık dokunuŖlu seyrek olmayan her türlü malzeme üzerine uygulanabilir.

1.2.2. Kadife İŖi Tekniğinde Kullanılan İplikler

Kadife iŖi tekniğinde, kadife görünümünü vermek için parlak iplikler, floŖ iplikler, nakıŖ makaraları kullanılmaktadır.

1.2.3. Kadife İŖi Yapımında Kullanılan Araç ve Gereerler

- DikiŖ makinesi
- 11 veya 14 numara makine iğnesi
- Germe araç ve gereerleri
- Makas
- Desen
- Kalem
- UygulanmıŖ örnekler
- Deneme kasnağı
- İnce süpürge öpü

1.3. Kadife İŖi Tekniğinde KumaŖı Germe

1.3.1. KumaŖı Germenin Önemi

Makine nakıŖı uygulanırken genellikle kumaŖın gerilmesi gerekir. Kadife iŖi tekniğinde kumaŖ, kasnakla gerilerek yapılır. KumaŖın gerginliği yapılan ürünün daha düzgün ve kaliteli çıkmasını sağlar. Gergin olmayan bir kasnakla yapılan iŖlemede büzölmeler ve desende bozukluklar olacağı unutulmamalıdır.

1.3.2. Kullanılan Germe Araçları

Germe tekniği: kumaŖa, desen özelliğine, kullanılacak tekniğe göre tespit edilir.

Makinede kullanılan kasnak; el iŖlemede kullanılan kasnağa göre daha incedir. Kalınlığı 1cm'yi geçmez, çapı ise el kasnağına göre daha küçüktür. Dar çaplı kasnak daha rahat hareket imkânı sağlar. İnce kenarlı kasnak ise, kasnağımızı baskı ayağının altından daha rahat geçirmemiz için gereklidir.

1.4. Makineyi Kadife İŖi Tekniği İçin Hazırlama

Makineyi kadife iŖi tekniği için hazırlamanın sıralaması aŖađıda verilmiŖtir.

1.4.1. Makineyi Kadife İŖi Tekniğine Hazırlamada Kullanılan Araç ve Gereçler

- Düz ve zikzak dikiŖ makinesi
- Makine iğnesi (KumaŖın kalınlığına göre iğnenin numarasını ayarlayınız.)
- Makine nakıŖ iplikleri, floŖ iplikler
- KumaŖ
- Kasnak ve kasnak bezleri
- Desen
- İğne(dikiŖ iğnesi) iplik, makas
- Alt ipliği
- Makine yağı
- Küçük tornavida
- Büyük tornavida
- Fırça
- Toz bezi

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak kadife işi deseni hazırlayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Kadife işi tekniğine uygun desen araştırınız.	➤ Desen kitaplarından, paftalardan faydalanabilirsiniz.
➤ Desen hazırlamada kullanılan araç gereçleri temin ediniz.	➤ Parşömen kağıdı, kurşun kalem, kalem-tıraş, silgi, kuru kalem boya, cetvel gibi malzemeleri hazırlayınız.
➤ Deseni tespit ediniz.	➤ Ürüne ve tekniğe uygun desen seçiniz.
➤ Kompozisyon hazırlayınız.	➤ Hazırlanacak ürünün boyutlarında kompozisyon hazırlamaya dikkat ediniz.
➤ Deseni çiziniz. ➤ Net çizgi çiziniz. ➤ Yuvarlak hatlarda şablon kullanınız.	 <p>Resim 1.5: Desen</p>
➤ Deseni renklendiriniz.	➤ Deseni ürüne ve tekniğe uygun renklendirmeye dikkat ediniz.

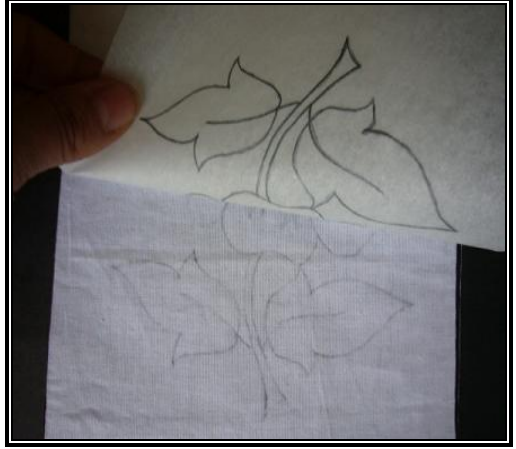
UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak kumaşı işlemeye hazırlayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Ürüne uygun kumaş belirleyiniz.	➤ Kumaşınızı kullanılacak alana ve tekniğe uygun belirlemeye dikkat ediniz.
➤ Kumaş hesabı yapınız.	➤ Kumaş hesabınızı ürün ölçülerini dikkate alarak yapınız.
➤ Kumaşı ölçülere uygun kesiniz.	➤ Kumaşınız iplik çekmeye elverişli ise ölçülerinize göre iplik çekiniz ve iplik çektiğiniz yerlerden kesiniz.
➤ Kumaşı işlemeye hazırlayınız.	➤ Kumaşı hazırlarken, kumaşın kenar sürfilesini yapınız ve orta teyeli alınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak, çizerek desen geçirme tekniği ile deseni kumaşa geçiriniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Belirlediğiniz deseni parşömen kâğıdına çiziniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Deseni sert(H) kalemle ve net çizmeye dikkat ediniz.➤ Çizim işlemi açık renkli ve sert bir yüzey üzerinde yapınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Desenin tersini çevirerek kalemle desen çizgileri üzerinden tekrar çiziniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Yumuşak (HB) kalem kullanınız.➤ Kalem ucunun ince olmasına özen gösteriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Yumuşak kalemle çizdiğiniz tarafı kumaşa yerleştirerek iğneleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşın en boy ipliğini, desenin en boy çizgileriyle üst üste gelmesine dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İnce uçlu sert bir kalemle desenin üzerinden çiziniz. Bitmiş tükenmez kalem de kullanabilirsiniz.➤ Kâğıdı kaldırınız.	 <p style="text-align: center;">Resim 1.6: Desen</p>
<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşa iyi geçmeyen yerleri yumuşak kalemle desen üzerinden geçerek koyulaştırınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Koyulaştırma işlemi kumaşı germe işleminden sonra yapınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak kopya kağıdı ile desen geçirme tekniği ile deseni kumaşa geçiriniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Deseni parşömen kâğıdına çiziniz.	➤ Çizginin net olmasına dikkat ediniz.
➤ Deseni kumaş üzerine yerleştiriniz.	➤ Kaymaması için, kâğıdın kenarlarından toplu iğne ile kumaşa tutturmaya dikkat ediniz. ➤ Karbon kâğıdına toplu iğne takmayınız.
➤ Kumaş ile desen kâğıdı arasına kopya kâğıdını yerleştiriniz.	➤ Kopya kâğıdının parlak yüzünün kumaş üzerine gelmesine dikkat ediniz. ➤ Koyu renk kumaşlarda sarı veya beyaz karbon kâğıdı kullanınız.
➤ Desen üzerinden çiziniz.	➤ Kumaşın kirlenmemesi için desen dışında kalan kısımlara fazla bastırmamaya dikkat ediniz.
➤ Deseni ve kopya kâğıdını kaldırınız.	 Resim 1.7: Kopya kağıdıyla geçirilen desen
➤ Desenin hafif çıkan yerlerini kalemle çiziniz	➤ Kalemın ince uçlu olmasına dikkat ediniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak makineyi kadife işi tekniğine hazırlayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Çalışma yerini ve araç gereçlerini hazırlayınız.	➤ Makinenizi ışık arkadan ve soldan gelecek şekilde uygun konuma getiriniz. ➤ Gerekli araç ve gereçleri eksiksiz olarak hazırlayınız.
➤ Makinenin baskı ayağını çıkarınız.	➤ Kasnakla yapılan makine nakışlarında kumaşın rahat hareket etmesi için baskı ayağı çıkarılarak işleme yapılır.
➤ Makinenizin dişlilerini düşürünüz.	➤ Kumaşınızın rahat hareket etmesi için dişliler aşağı indirilmelidir.
➤ Masuraya ipliği tekniğe uygun olarak sarınız.	➤ Alt ipliğin sağlam olmasına dikkat ediniz.
➤ Masuranızı mekiğe yerleştiriniz.	➤ Masuranızı saat yönünde mekiğe yerleştiriniz.
➤ Alt ve üst iplik gerginlik ayarını yapınız.	➤ Alt iplik ayarının üst ipliğe göre daha gergin olmasını sağlayınız.
➤ Makineye iğne takınız.	➤ İğneyi iplik ve kumaş kalınlığına göre seçiniz.
➤ Kullanacağımız rengi tespit ediniz.	➤ Üst ipliklerle alt ipliklerin aynı renkte olmasına dikkat ediniz.
➤ İpliğinizi makinenize takınız.	➤ İpliği takarken hiçbir aksamı atlamamaya dikkat ediniz.
➤ Üstten gelen ipliğin gerginliğini kontrol ediniz.	➤ İplik ne çok gergin, ne de çok gevşek olmalıdır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. () Kadife işi sık dokunuşlu seyrek olmayan her türlü malzeme üzerine uygulanabilir.
2. () Kadife işi tekniği deseni, kareli kâğıda çizilerek hazırlanır.
3. () Çizerek desen geçirme, kadife işi tekniğinde kullanılan desen geçirme tekniklerinden bir tanesidir.
4. () Makinede nakış yaparken makine iğnesi kumaş kalınlığına uygun seçilir.
5. () Makinede kadife işi uygularken, dişlinin yukarda olması işleminin daha net olmasına yardımcı olur.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda, temiz ve aydınlık ortam sağlandığında kadife işi tekniğini uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Kadife işi tekniği ile hazırlanmış ürün örnekleri araştırınız.
- Kadife işi yapılırken dikkat edilecek noktaları araştırınız.
- Kadife işi tekniğinde kullanılan yardımcı iğne tekniklerini araştırınız.

2. KADİFE İŞİ TEKNİĞİNİ UYGULAMA

Resim 2.1: Kadife işi

Resim 2.2: Kadife işi

Resim 2.3: Kadife işi

2.1. Kadife İşi Tekniği Yapılırken Dikkat Edilecek Noktalar

- Makineyi kadife işi tekniğine uygun hazırlanmalıdır.
- Desen çok koyu çizilmemelidir.
- Desen çizgilerinin net olmasına dikkat edilmelidir.
- Desen çizimlerinde yuvarlak hatlarda şablon kullanılmalıdır.
- Kumaşın ütülü olmasına dikkat edilmelidir.
- Kasnağın ince olmasına dikkat edilmelidir.
- Kumaş gereirken en ve boy ipliklerine dikkat ederek gerilmelidir.
- Kumaş kasnağa gerilirken kesinlikle verevinden çekilmemelidir.
- Kasnağa gerilen kumaşın gergin olmasına dikkat edilmelidir. Kasnak yeterince gergin olmazsa işleme düzgün ve net olmaz.
- Masuraya sarılan ipliğın makinede düzgün bir şekilde sarılmasına dikkat edilmelidir.
- İğne kalınlığının kumaşa uygun olmasına dikkat edilmelidir.
- Kadife işi tekniği uygulanırken, süpürge çöpünün üzerinin sıkı bir şekilde sarılmasına ve içten dışa doğru tonlama yapılmasına özen gösterilmelidir.
- İşleme sırasında desenin şekli bozulmamalıdır.
- Kadife işi uygulaması bittiğinde kesilen ipliklerin çıkmaması için işlemenin tersine yapıştırıcı madde sürülmelidir.
- Yapılan sarmanın üzerinin jilet yardımı ile tam ortadan olacak şekilde kesilmesine dikkat edilmelidir.
- Kadife işi tekniğinde, kesilen iplikler, desenin şekline uygun bir şekilde kırılarak düzeltilmelidir.
- Kadife işi tekniği ile işlenmiş bir ürün, yumuşak bir zemin üzerinde tersinden ütülenmelidir.

Resim 2.4: Kadife işinde kullanılan yardımcı iğne teknikleri

2.2. Kadife İŖi Tekniğinde Kullanılan Yardımcı İğneler

Kadife iŖi tekniğinde yardımcı iğne teknikleri olarak:

- Makine dikiŖi
- BeŖli dikiŖ
- Tohum iŖi
- Puan
- Sarma
- Pul boncuk dikme kullanılmaktadır.

2.3. Ürünü Süslemede Kullanılan Gereçler

ÇeŖitli ebatlarda ve Ŗekillerde boncuk, pul, inci, straz, gibi malzemeler kadife iŖi tekniğinde, süslemede kullanılabilen malzemelerdir. Modaya, ürüne ve zevkinize uygun olarak piyasada bulunan çok çeŖitli malzemeler süsleme gereci olarak kullanılabilir.

Resim 2.5: Pul

Resim 2.6: Pul

Resim 2.7: Boncuk

Resim 2.8: Boncuk

Resim 2.9: Straz

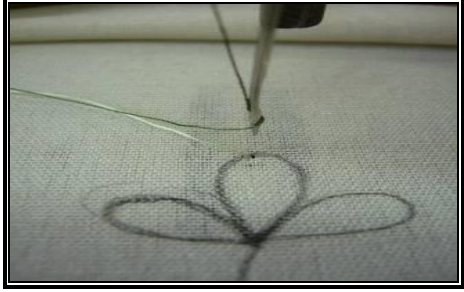

Resim 2.10: İnci

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak kadife işi tekniğini uygulayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Çalışma yerini ve araç gereçlerini hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Aydınlık ve temiz bir ortamda çalışınız.➤ Bütün malzemeleri eksiksiz tamamlayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Örnek bezini kasnağa geriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Örnek bezinin işleme süresince kasnağa gerili biçimde yanınızda olmasına özen gösteriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Örnek bezi gerili olan kasnağı makineye yerleştiriniz.	 <p>Resim 2.11: Kasnak</p>
<ul style="list-style-type: none">➤ Baskı ayağını indiriniz.➤ Kumaşa elinizle bastırarak alt ipliğinizi üste alınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dikkatli olunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Deneme kasnağı üzerinde makine ayarlarını kontrol ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Bu deneme sonucunda makinenin durumu hakkında bilginiz olur. Ayrıca makinenin yağ akıtma durumuna karşı önlem almış olursunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Ürün kumaşını kasnağa geriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşın en boy ipliğine dikkat ederek geriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kasnağı makineye yerleştiriniz.	 <p>Resim 2.12: Kasnak</p>
<ul style="list-style-type: none">➤ İşleme yapacağınız yeri tespit ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Desen başlangıç noktasını dikkate alınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ İşlenecek yere uygun renkteki ipliği makineye takınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ İpliği takarken hiçbir aksamı atlamamaya dikkat ediniz.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kadife işi uygulanacak desenin, başlama noktasına iğneyi batırıp çıkararak alt ipliği kumaşın yüzeyine alınız. ➤ Uygulama yapılacak desenin orta hattından iğneyi batırmaya dikkat ediniz. 	 <p>Resim 2.13: Başlama noktası</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orta hattı üzerine çöpü yerleştirerek üzerine bir sıra ince sarma yapınız. ➤ Çöpü sol elinizle tutarak, çöpün ucu desenin dışında kalacak şekilde yerleştirmeye ve çöpün üzerini sıkı bir şekilde sarmaya dikkat ediniz. 	 <p>Resim 2.14: Orta hatta yerleşen çöp</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İkinci ve üçüncü sıra sarmayı üst üste yapınız. ➤ Her sırada sarma genişliğini arttırarak sarmaya özen gösteriniz. 	 <p>Resim 2.15: Sarma</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Desen şekline göre, üst üste desen içi doluncaya kadar sarmaya devam ediniz. ➤ Desene göre tonlama yapmaya özen gösteriniz. 	 <p>Resim 2.16: Desene göre tonlama</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bitiş noktasında, iğneyi batırıp çıkararak ipliği pekiştirip kesiniz. ➤ Kasnağı makineden çıkartınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Temiz ve düzenli çalışınız. ➤ Dikkatli olunuz.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kadife işi uygulanmış yerlerin tersine iplikler kesildiğinde, zamanla dökülmemesi için yapıştırıcı madde sürünüz. 	 <p>Resim 2.17: Yapıştırıcı sürme</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uygulanan sarmanın üzerini keserek çöpü çıkartınız. ➤ Sarmayı, düz uçlu makas veya jilet yardımı ile tam ortasından boydan boya, çöp görünecek şekilde kesmeye dikkat ediniz. 	 <p>Resim 2.18: Çöpü çıkarma</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kesilen iplikleri kırparak, desene şeklini veriniz. ➤ İplikleri, desen ortasında uzun, kenarlarında daha kısa bırakarak kadife görünümünü alıncaya kadar kesmeye dikkat ediniz. 	 <p>Resim 2.19: İpleri kırpma</p>

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. () Kadife işinde, iplikler kesildiğinde, zamanla dökülmemesi için kumaşın tersine yapıştırıcı sürülür.
2. () Kumaşı kasmağa gererken verevinden tutularak çekilmelidir.
3. () Kadife işi yaparken içten dışa doğru tonlama yapılır.
4. () Kadife işi tekniği, herhangi bir germe aracı kullanmadan uygulanır.
5. () Kadife işi uygulanırken, makine ayarı yapmaya gerek yoktur.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda aydınlık temiz bir ortamda tekniğe ve modele uygun olarak, ürünü kullanıma hazır hale getirebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Kadife işinde kullanılan kenar temizleme tekniklerini araştırınız.
- Kenar temizleme tekniğini seçerken dikkat edilecek noktaları araştırınız.
- Kadife işi tekniği ile yapılmış ürünü ütülerken dikkat edilecek noktaları araştırınız.
- Kalite kontrol konusunda bilgi toplayınız.

3. ÜRÜNÜ KULLANIMA HAZIR HÂLE GETİRME

3.1. Kenar Temizleme

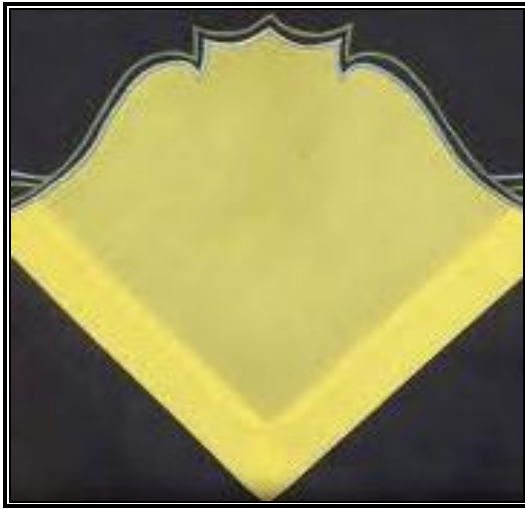
Kenar temizleme tekniği, işlemenin görünümü açısından çok önemlidir. Kenar temizleme tekniği, uygulanacak tekniğe ve kullanılacak yere uygun olduğu zaman, yapılan iş kullanışlı ve estetik olur. Bu teknikler; kullanılan kumaşa, uygulanan tekniğe, kişisel zevke ve kullanım alanına göre değişiklikler gösterir.

Resim 3.1: Hazır bant ile kenar temizliği yapılmış kadife işi

3.1.1. Kadife İŖi Tekniğiyle İŖlenmiŖ Üründe Kullanılan Kenar Temizleme ÇeŖit-leri

- KöŖe yaparak
- Hazır bant ve harçlarla
- Püskül yaparak
- Oya yaparak
- Aplike yaparak
- Piko yaparak
- Saçak bırakarak
- Saçak bükerek kenar temizleme tekniği

Resim 3.2: KöŖe çevirerek

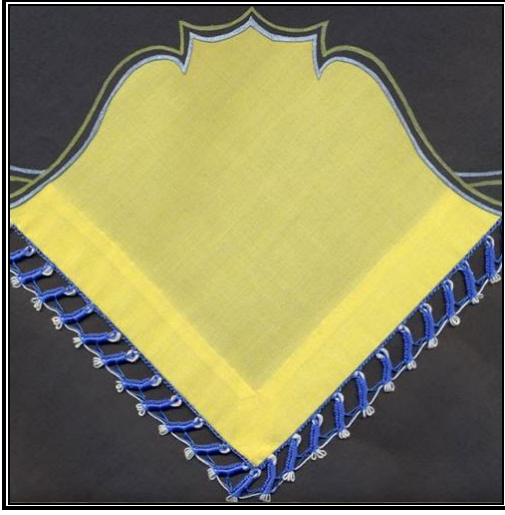
Resim 3.3: Aplike yaparak

Resim 3.4: Hazır bant ve harçlarla

Resim 3.5: Saçak bırakarak

Resim 3.6: Oya yaparak

Resim 3.7: Saçak bükerek

Resim 3.8: Piko yaparak

Resim 3.9: Püskül yaparak

3.1.2. Kenar Temizleme Tekniğini Seçerken Dikkat Edilecek Noktalar

Hazırlanmış bir ürün için, kenar temizleme tekniğini seçerken,

- İşleme tekniğine
- Kullanılacak yere
- Kullanılacak kumaşa
- Desen özelliğine
- Kişinin zevkine uygun olmasına
- Ekonomik ve kullanışlı olmasına dikkat edilir.

3.2. Ütü Yapma

Ütü yapmada araç ve gereçler ile ütü yaparken dikkat edilecek hususlar aşağıda sıralanmıştır.

3.2.1. Ütülemede Kullanılan Araç ve Gereçler

- Ütü
- Ütü masası
- Ütü bezi
- Küvet
- Su
- Kola
- Kabartılı işlemlerde (astragan işi, Maraş işi,) kullanmak üzere havlu

3.2.2. Kadife İşi Tekniğiyle İşlenmiş Ürünü Ütülerken Dikkat Edilecek Noktalar

Bu işlem yapılırken,

- Ütü yapılacak ortamın ve ütü altının temiz olmasına
- Ütü ayarının kumaşa uygun hazırlanmasına
- Ütü sıcaklığının başka bir kumaş üzerinde denenmesine
- Kumaşı ütülerken boy ipliği doğrultusunda ütü yapılmasına
- Saten türü kumaşları buharlı ütü ile ütülememeye
- Teyelli bölümlerin, üzerine ütü yapmamaya
- Narin kumaşlarda ütü yapılırken kumaşın sararmaması için kâğıt kullanmaya
- Kadife işi tekniğinde, işleme bittikten sonra kesinlikle işin üzerine direk ütü basılmaması ve buharlı ütü ile buhar vererek, işlemin özelliğini bozmadan tekniğine uygun net ütü yapılmasına
- Yardımcı malzemelerle süsleme yaptığınız ürünleri ütülerken; pul, boncuk, straz, kurt, tırtıl gibi malzemelerin üzerine ütü basılmamasına dikkat edilmelidir.

3.3. Kalite Kontrol

Kalite kontrol, kalite isteklerini sağlamak, hataları tespit etmek, üretilen ürünün standartlara uygunluğunu belirlemek için kullanılan uygulama teknikleri ve faaliyetleridir.

3.3.1. İşleme Hataları

Ürünler, işleme esnasında ve sonrasında incelenerek eksik işlenmiş veya hatalı işlenmiş yerler tespit edilmelidir. Tespit edilen yerler hata etiketi ile belirlenmeli ve ilgili birimlerde bu eksiklikler giderilmelidir.

3.3.2. İplik Temizleme

Ürünlerin alt ipliklerini iğneye takılarak, işleminin içinden geçirilir ve makasla keserek ürünün alt kısmı temizlenir. Ürünlerin yüzeyinde kalan iplikler iğne, tığ yardımı ile işlemlerin içinden geçirilmeli fazlalıklar kesilmelidir.

3.3.3. Leke Kontrolü

Ürünler işleme esnasında ya da daha sonra herhangi bir sebepten dolayı yağ ve kan lekesi olabilir. Leke kontrolü yapılarak, leke temizleme yöntemleri uygulanır. Daha geniş bilgi için “İşlemeye Hazırlık” modülünden faydalanınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak ürünü kullanıma hazır hale getiriniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Kumaşı kasnaktan çıkartınız.	➤ Dikkatli olunuz.
➤ Kasnak bezini söktünüz.	➤ İşlenmiş kumaşa zarar vermemeye dikkat ediniz.
➤ Ürüne ara ütü yapınız.	➤ Kumaş özelliğine uygun ütü ayarını yapınız.
➤ Kenar temizleme tekniğini uygulayınız.	➤ Ürüne, tekniğe ve zevke uygun kenar temizleme tekniğini seçiniz.
➤ Ütü masasını hazırlayınız.	➤ Ütü yapılacak zeminin temiz olmasına dikkat ediniz.
➤ Ütüyü hazırlayınız.	➤ Suyunu doldurunuz. ➤ Ütünün ısını ayarlayınız.
➤ Kadife işi tekniğine uygun ütü yapınız.	➤ Ütüleme sırasında ütü bezi kullanınız.
➤ Hatalı ve eksik işlenmiş yerleri tespit ediniz. ➤ Üründe hatalı ve eksik yer varsa tamamlayınız.	➤ Bitmiş ürünü gözden geçirerek tekniğe uygunluğunu kontrol ediniz. ➤ Desenden kontrol ederek tamamlayınız.
➤ Alt iplik temizliği yapınız.	➤ Düğüm oluşmamasına dikkat ediniz.
➤ Üst iplik temizliği yapınız.	➤ İplikleri işlemenin tersine alarak, pekiştirip kesiniz.
➤ Leke kontrolü yapınız. ➤ Leke temizliği yapınız.	➤ Leke temizleme yöntemlerinden uygun olanı seçerek leke temizliği yapılmalıdır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. () Kadife işi uygulanmış ürünü ütülerken, ütüyi işlemenin üzerine direk uygulamak gerekir.
2. () Kenar temizleme tekniği, işleme tekniğine, kullanılacak yere kumaşa ve kişinin zevkine uygun seçilir.
3. () Kumaş, boy ipliği doğrultusunda ütülenmelidir.
4. () Lekenin cinsinin bilinmesi; lekenin temizliği açısından önemli değildir.
5. () Kalite kontrol işleme anında ve işleme sonunda yapılır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme”ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Modül ile kazandığınız bilgileri, uygulamayı yaparak değerlendiriniz.

Bitmiş ölçüsü: eni:45 cm boyu: 45 cm ölçülerinde olan örtüye uygun desen çizerek, deseni renklendiriniz ve tekniğe uygun olarak işleyiniz.

Kenar temizleme tekniğini, ürün özelliğini dikkate alarak uygulayınız.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Suzeni işine uygun desen çizdiniz mi?		
2. Suzeni işine uygun kompozisyon hazırladınız mı?		
3. Deseni kumaşa tekniğe uygun şekilde geçirdiniz mi?.		
4. Kumaşı işlemeye hazırladınız mı?		
5. Deseninize, ürününüze ve zevkinize uygun malzeme seçimi yaptınız mı?		
6. Deseninizi istediğiniz birbirine uyumlu renklerle renklendirdiniz mi?		
7. Zincir ayarını yaptınız mı?		
8. Makineyi suzeni işi için hazırladınız mı?		
9. Kumaş üzerine makinede suzeni işini uyguladınız mı?		
10. Ürün üzerinde desene ve tekniğe uygun kenar temizleme tekniğini uyguladınız mı?		
11. Tekniğe ve ürüne uygun ütü yaptınız mı?		
12. Tekniğe ve ölçüye uygun kalite kontrolü yaptınız mı?		
13. Zamanı iyi kullandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Doğru
4	Doğru
5	Yanlış

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Doğru
4	Yanlış
5	Yanlış

ÖĞRENME FAALİYETİ-3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	Yanlış
2	Doğru
3	Doğru
4	Yanlış
5	Doğru

KAYNAKÇA

- AĞAÇ Saliha, Birsen ÇİLEROĞLU, **Kalite Kontrol**, Ya-pa Yayınları, 1981.
- BAŞARIR Enver, Harun ÇAKIR, Zehra Füsün ÖZKAN, Aydın MUTLU, **Standardizasyon ve Kalite**, Ekim, 2001.
- KORKUSUZ YÜKSEL Süheyla, **Makine Nakışları**, Millî Eğitim Basımevi, İstanbul, 1997.
- MEGEP, **Alan ve Dal Modülleri**, 2006.